Universitatea
"Ștefan cel Mare"
Suceava

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
Ciclul de studii	licență
Programul de studii	Relații internaționale și studii europene

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Europa modernă: procese socio-economice și politice				
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categoria formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categoria de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. **Timpul total estimat** (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	5	Curs	3	Seminar	2	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	70	Curs	42	Seminar	28	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	52
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	55
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe transversale	CT 1. Vorbește mai multe limbi străine.
Competențe profesionale/generale	CP 1. Dă dovadă de expertiză disciplinară; CP 4. Prezintă rezultatele analizelor; CP 12. Analizează surse înregistrate; CP 16. Întocmește rapoarte de lucru.

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Studentul/Absolventul utilizează metodologia teoretică a cercetării științifice, constând în efectuarea de cercetări de fond, construirea unei ipoteze, testarea acesteia, analizarea datelor și încheierea rezultatelor.	Studentul/Absolventul se angajează în conceperea sau crearea de noi cunoștințe prin formularea de întrebări în legătură cu cercetarea, prin cercetarea, îmbunătățirea sau dezvoltarea de concepte, teorii, modele, tehnici, instrumente, software sau metode operaționale și prin utilizarea de metode și tehnici științifice.	Studentul/Absolventul analizează în mod eficace, regulat și sistematic propriile acțiuni, performante și atitudini și face ajustările necesare, căutând oportunități de dezvoltare profesională pentru a elimina lacunele în materie de cunoștințe și practici în domeniile identificate.

6. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Formarea unei percepții generale asupra problemelor majore socio-economice și politice ale lumii moderne europene și cunoașterea fenomenologiei relațiilor internaționale în dimensiunea lor diacronică, de-a lungul modernității.

7. **Conținutul predării și învățării**

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observaţii
Introducere în istoria Europei moderne: procese social-economice și politice.	2	Prelegerea, conversația euristică, problematizarea	
Europa la începutul epocii moderne	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire	
Revoluția engleză – prima mare revoluție a epocii moderne	2	prelegerea, conversaţia euristică, dezbaterea	
Anglia de la Restaurație la „Glorioasa revoluție”	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei	
Dezvoltarea Angliei în secolul al XVIII-lea	2	prelegerea, conversaţia euristică, învăţarea prin descoperire	
Europa Centrală de la jumătatea secolului al XVII-lea până la sfârșitul secolului al XVIII-lea	2	Prelegerea, dezbaterea, comparația, problematizarea	
Rusia și Polonia în secolele XVII-XVIII	2	prelegerea, conversaţia euristică, problematizarea, exercițiul	
Peninsula Iberică și Olanda în primele secole ale epocii moderne.	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz	
Franța în vremea „Vechiului Regim”	2	prelegerea, conversaţia euristică, problematizarea	
Marea Revoluție Franceză	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei	
Franța în vremea lui Napoleon Bonaparte. Directoratul, Consulatul și Imperiul.	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei	
O nouă ordine politică europeană: Congresul de la Viena și „Sfânta Alianță”	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, metodele învăţării gândirii critice şi prin cooperare	
Europa occidentală în prima jumătate a secolului al XIX-lea	2	prelegerea, conversaţia euristică, dezbaterea	
Lumea germană în prima jumătate a secolului al XIX-lea	2	Prelegerea, dezbaterea, studiul de caz, asaltul de idei, exerciţiul	
Ascensiunea Rusiei în secolul al XIX-lea	2	prelegerea, conversaţia euristică, dezbaterea	
Imperiul Otoman și problema orientală	2	Prelegerea, dezbaterea, învăţarea prin descoperire, studiul de caz, problematizarea	
Formarea statelor naționale moderne. Unificarea Germaniei și Italiei	2	prelegerea, conversaţia euristică, comparația	

Tripla Alianță (Puterile Centrale)	3	Prelegerea, dezbaterea, exercițiul, problematizarea	
Tripla Înțelegere (Antanta)	3	Prelegerea, dezbaterea, exercițiul, problematizarea	
Primul Război Mondial (1914-1918)	2	Prelegerea, conversația, problematizarea, metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	

Bibliografie minimală recomandată

Atlas istoric Duby, București, Editura Corint, 2015.
Evans, Richard J., *Goana după putere. Europa între 1815 și 1914*, București, Editura Corint, 2025.
Montefiore, Simon Sebag, *Lumea. O istorie de familie*, București, Editura Trei, 2024.
Simms, Brendan, *Europa: lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2015.
Wiesner-Hanks, Merry E., *Early Modern Europe, 1450-1789*, Third Edition, Cambridge, Cambridge University Press, 2022.
Balan, Dinu, *Europa modernă: procese socio-economice și politice. Note de curs*, 2026.

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei. Prezentarea fișei disciplinei. Obiectivele generale și specifice. Explicații privind desfășurarea orelor de curs și de seminar. Modalități de evaluare. Repartizarea sarcinilor de lucru.	2	conversația	
Introducere în istoria modernă universală: aspecte generale și precizări metodologice. Concepte fundamentale, periodizare, marile probleme, bibliografie. Izvoarele istoriei moderne universale.	2	Conversația, dezbaterea, exercițiul	
Civilizația și cultura europeană în secolele XVII-XVIII. Criza conștiinței europene. Arta: clasicism și baroc. Nașterea științei moderne. Principalele progrese științifice și tehnice. Cultura Secolului Luminilor.	2	Eseul structurat, comparația, problematizarea	
De la monarhia absolută la monarhia temperată: viziuni moderne asupra societății, statului și individului. Monarhia absolută și reflecțiile gânditorilor pro și contra. Gânditori politici în Anglia secolului al XVII-lea: Thomas Hobbes, John Locke și inventarea principiilor moderne de guvernare. Revoluția engleză și documentele sale fundamentale. Iluminismul în Franța și gândirea politică modernă. Studiu de caz: Montesquieu și principiul separației puterilor în stat.	2	comparația, problematizarea	
Dezvoltarea economică și transformările sociale din Europa (secolele XVIII-XIX). Progresul economic și prima revoluție industrială a epocii moderne: rolul Angliei. Clasele sociale și noul rol al burgheziei. Expansiunea capitalismului. A doua revoluție industrială și contrastele economice și sociale ale Europei.	2	problematizarea, demonstrația, exercițiul	
Revoluția Franceză și „drepturile omului”. Drepturile omului și ale cetățeanului: o viziune politică novatoare. *Declarația Drepturilor Omului și ale Cetățeanului* din 1789 și constituțiile din perioada revoluționară: scurtă prezentare. Grupări ideologice în timpul Revoluției Franceze. Marea Teroare. Crimele Revoluției Franceze. Urmările Revoluției Franceze.	2	problematizarea, demonstrația, exercițiul	
Europa napoleoniană. Cuceriri, reforme și coduri de legi. Napoleon: pro și contra.	2	problematizarea, demonstrația, eseul de cinci minute	
Liberalismul în secolul XIX. Ideologia liberală. Liberalismul și burghezia: sociologia liberalismului. Liberalism și viață politică: marile etape ale dezvoltării liberalismului în secolul al XIX-lea.	2	comparația, problematizarea, demonstrația	
Apariția democrației: teorie și practică până la Primul Război Mondial. Ideile democratice. Democrație și forțe sociale. Societățile spre democrația politică și socială: instituțiile și viața politică.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, învățarea prin descoperire	
Socialism, marxism și sindicalism. Mișcarea muncitorească. Apariția ideilor radicale: „socialismul utopic”. „Socialismul științific” al lui Marx și Engels. Internaționalele socialiste. Fațete ale socialismului în diverse țări europene: Germania, Franța, Anglia, Austria. Socialismul, sindicalismul și mișcarea muncitorească.	2	dezbaterea, învățarea prin descoperire, studiul de caz	

Biserică, stat și individ în secolul al XIX-lea. Biserică și stat. Laicizare și secularizare. Reacția Bisericilor în fața modernizării și laicizării societății.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, comparația, problematizarea, demonstrația	
Gândirea, cultura și civilizația europeană în secolul al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea. Cultura europeană în secolul al XIX-lea: caracteristici și evoluție. Dezvoltarea științifică și tehnologică. Marile curente literare și artistice: de la romantism la avangarde. Cultura de masă.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, problematizarea, asaltul de idei	
La Belle Epoque. Viață privată și imaginar în preajma Primului Război Mondial. Anglia victoriană. Franța din la *belle epoque*. Viena *fin-de-siècle*.	2	comparația, problematizarea, eseul de cinci minute	
„Războiul redescoperit": 1914-1918. Violența „Marelui Război". În spatele frontului: viață cotidiană și stări de spirit ale populației în vremea Primului Război Mondial. Deportări și masacre în rândul civililor. Fenomenul concentraționar: internați civili și prizonieri militari.	2	dezbaterea, învățarea prin descoperire, studiul de caz	
Bibliografie minimală recomandată			
Atlas istoric Duby, București, Editura Corint, 2015. Berstein, S,. Milza, P., *Istoria Europei*, vol. 3-4, Iași, Institutul European, 1998. Bizzocchi, Roberto, *Ghid pentru studiul istoriei moderne*, București, Editura All, 2007. Mureșan, C., *Culegere de texte pentru istoria universală*, 2 vol., București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973. Roberts, J.M., Westad, Odd Arne, *Istoria lumii din preistorie până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2018.			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Evaluare finală	Parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei. Cunoașterea principalelor concepte, fenomene și procese istorice care privesc istoria modernă universală. Capacitatea de a interpreta și analiza critic opinii istorice privitoare la diverse aspecte ale istoriei universale din epoca modernă.	Examinare orală	50%
Evaluare pe parcurs	Implicarea în discuțiile și dezbaterile de seminar, dovedind interes, cunoștințe de specialitate și capacitatea de a valorifica izvoarele și bibliografia de specialitate în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice; Realizarea sarcinilor de lucru indicate (referat, prezentare de carte, analiză de documente etc.), dovedind integritate, profesionalism, capacitate de înțelegere, explicare, interpretare și analiză a faptelor istorice.	dezbateri, referat, prezentare de carte, portofoliu, teste.	50%

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
18.09.2026	Lector univ. dr. Balan Dinu	Lector univ. dr. Balan Dinu

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2026	Conf. univ. dr. Bruja Radu-Florian

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
25.09.2026	Prof. univ. dr. Onișoru Gheorghe

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
25.09.2026	Prof. univ. dr. Pintescu Florin